یەکەم بەردی سەنگەر، بەشێک لە ژیاننامەی ژەنەڕال سەید سەلیم. شاخەوان قادر شەش

یەکەم بەردی سەنگەر بەشێک لە ژیاننامەی سەرکردەی پارتیزان سەید سەلیم سەید نەبی نەمر، ئەو فەرماندەیەی لە زیرەکی لە پلانی سەربازیی و لە ئازایەتیدا بە گەواهیی هاوڕێیانی کەم وێنە بووە. دیارە ژیاننامەی ئەو مرۆڤە مەزنە بەرفراوانترە لەوەی لە نێو دوو توێی ئەم پەرتووکەدا بە کورتی نووسراوە. خۆزگە ئەو ژەنەڕالە پارتیزانە خۆی بیرەوەرییەکانی خۆی دەنووسییەوە و گوزارشتی ورد و درشتی ژیان و بیروهزری خۆی بۆمان دەکرد، بەڵام وەکو زۆربەی شۆڕشگێڕانی سەردەمی شاخ یا بواری ئەوەی بۆ نەڕەخساوە کە بیرەوەرییەکانی خۆی بنووسێتە، یا نووسیویەتەوە بەڵام دواتر ئەم نووسراوانە بەهۆی هێرش و کاولکارییەکانی ڕژێم یا شەڕی ناوخۆ لەناو چووە.

برای بەڕێزم هیوا سەید سەلیم لە ڕێگەی بەڵگەنامەکانی گیانبەختکردوو سەید سەلیم کە خۆشبەختانە کەمێکیان ماون، لە ڕێگەی دیدار لەگەڵ هەڤاڵ و هاوسەنگەرانی ئەو، هەروەها لە ڕێگەی کەمەڵێ سەرچاوە و چاوپێکەوتندا توانیوویەتی تیشک بخاتەسەر بەشێک لە ژیاننامەی ئەو. کۆکردنەوە و نووسینی بیرەوەری مرۆڤێک کە بەشێکی دیاری هاوڕێیانی لە ژیاندا نەماون کارێکی بێ گرێ و ئاسان نییە، ماندووبوونی زۆر و کاتی زۆری گەرەکە.

نووسەر لە ڕێگەی ئەم ژیاننامەیەدا بە دەرفەتی دەزانێت بە مێژوو بگەڕێتە دواوە و گوزارشتی مێژووی دەڤەری ڕەواندز لە جەنگی جیهانی یەکەم و هێرشی ڕووسەکان بۆ سەر دەڤەر و شارەکە بکات، مێژووی سەرهەڵدانی ڕێکخراو و پارتە ڕامیارییەکانی کوردستان لە دوای جەنگی جیهانی یەکەمدا ئاماژە پێ بدات. هەروەها ئاماژە بە ڕۆڵی سەید تەهای نەهری وەکو قائیمقام و کەسایەتییەکی دیاری ڕامیاریی لە دەڤەری ڕەواندزدا بکات. سەید تەهای شەمزینی کەسایەتییەکی دیار بووە، بۆیە سەرنجی هەندێ لە بەرپرسانی دەسەڵاتی کۆلۆنیالیستی ئینگلیزی ڕاکێشاوە، وەکو لەلایەن ئێدمۆندس و هامیلتۆنەوە بە سەرۆکی دەوڵەتی کوردستان لە بری شێخ مەحمودا پێشنیار کراوە، واپێدەچێ ئەوان پێیانوابووە ئەو باشتر لەگەڵ بەرژەوەندیەکانی ئینگلیز دەگونجێت و دەکرێ مامەڵەی لەگەڵدا بکرێت. دواى

پاشگەزبوونەوەی دەسەڵاتی کۆلۆنیالیستی بریتانی لە بەڵێنەکانی و لکاندنی باشووری کوردستان بە عێراق، وە بەهۆی چەوساندنەوەی خەڵکی کوردستان لەلایەن ڕژێمی پادشایەتییەوە ژمارەیەک پارت و ڕێکخراوی ڕامیاریی دروست دەبن. ژمارەیەکی بەرچاو لە خەڵکی شاری ڕەواندز بەشداریی ڕاستەوخۆیان لە ڕێکخراوەکانی دارکەر، شۆڕش، هیوا و حزبی شیوعیدا هەبووە. دوای جەنگی جیهانی دووەم و دروستبوونی پارتی دیموکراتی کورد ژمارەیەک لە خەڵکە چالاکەکەی ڕەواندز پەیوەندی بە پارتییەوە دەکەن، لە کاتێکدا حزبی شیوعی بەهێزترین پارتی ڕامیاریی کوردستان و عێراق بووە، لە گوندەکەی ئێواندا لە کانییە قوڕەدا، شیوعییەکان زۆرینەی خەڵکیان لەگەڵدا بووە. بەڵام لەناو بنەماڵەکەیاندا تەنها سەید تەهای برا گەورەیان شیوعی بووە، ئەوانیتر سەید عومەر، سەید عەبدوڵا، سەید ڕەشید و سەید سەلیم چوونەتە ڕیزی پارتی. بەهۆی ململانێ و ناتەبایی لە نێوان شوعیەکان و پارتییەکاندا ناکۆکی لە نێو خانەوادەکەدا تا ئاستی دژایەتیکردن هەبووە. لەو بنەماڵەیەدا بەتایبەتی سەید عومەر سەید نەبی چالاکانە بەشداریی لە خەباتی ڕزگاریدا دەکات و چەند جارێک لەسەر کوردایەتی تووشی زیندان دەبێت. بەم جۆرە هەست و لایەنگیریی لە خەباتی ڕزگاریی لە زووەکەوە دەخزێتە ناو ئەم خانەوادە شۆڕشگێڕە. بەهۆی تێکەڵکبوونیان بە کاری ڕامیاریی و پێشمەرگایەتی ئەندامانی ئەم خانەوادەیە لەوساوە زیندان و ئاوارەیی و چەرمەسەری زۆریان چەشتووە.

پێویستە بگوترێت بە زیندوومانەوەی بوون و ڕۆڵی ئەو خەڵکە چالاک و شۆڕشگێڕە لە مێژووی دەڤەرەکەدا ئاماژە کردن بە ڕۆڵی مرۆڤە چالاکەکانی خەباتی ڕامیاریی لە دەڤەری ڕەواندزدا کارێکی دروست و پێویستە. هەروەها گرنگیدان بە ڕۆڵی خەڵکی دەڤەری بالەکایەتی لە سەردەمی خەباتی چەکداریدا، کارێکی زۆر پێویستە، چونکە گیانی مرۆڤدۆستی و هاوکاریی خەڵکی گوندەکان و ناوچەکە بەگشتی بە بوونی خەباتی چەکداریی یەکلاکەرەوە بووە. ئەو خەڵکە باوەشی گەرمی بژێویی و مانەوەی پێشمەرگە بوون، ئەگەر نانێکی ڕەقیان هەبووایە لەگەڵ پێشمەرگەدا بەشیان کردووە، بۆیە گرنگە لەبیر نەکرێن. نووسەر لای لەم بابەتە کردەتەوە و گرنگیی پێداون، کە جێگەی دەستخۆشییە.

گیانبەختکردوو سەید سەلیم لە ماوەی پێشمەرگایەتیدا لە چەندین شەڕ و داستاندا لە دژی هێزەکانی ڕژێمی بەعسدا بەشداریی کردووە. گەورەترین شەڕی شۆڕشی ئەیلول لە گەلی عەلی بەگدا لە بەرزاییەکانی زنجیرەچیای گەڵەنووکدا بەسەرپەرشتی سەید سەلیم ئەنجام دراوە دوای ئەوەی لە شەڕێکی دەستەویەخەدا بەرزاییەکان لە دوژمن پاک دەکەنەوە، دوژمن لە ٢/٨/١٩٧٤ بە هێزی تایبەتی مغاویر هێرش بە

گرتنەوەی بەرزاییەکان دەکات. سەید سەلیم پلانی بەرگریی و هێرشی ژیرانەی داڕشتووە و توانیوویانە هێزەکەی دوژمن تەکبشکێنن و نزیکەی ٩٠ کەس لە دوژمن بکوژن و دەست بەسەر چەکێکی زۆردا بگرن. ئەو دەستکەوتانەی کە عەبدوڵا ئاغای سەرۆکی هێزی بالەك کە دوور بوو لە بەرەی شەڕ، چاوی تێ بڕی و بووە هۆی ئەوەی سەید سەلیم و پێشمەرگەکانی سزا بدرێن و بخرێنە زیندان.

لە دوای هەڵگیرسانی خەباتی چەکداریی لە ساڵی ١٩٦١ دا کە بە شۆڕشی ئەیلول ناوی ڕۆیشتووە، گیانبەختکردوو سەید سەلیم لە ساڵی ١٩٦٢ دا چەکی پێشمەرگایەتی هەڵدەگرێت. لەو قۆناغەی خەباتی چەکداریدا سەید سەلیم بەهۆی ئازایی و لێهاتوویی پلەی سەربازیی بەرزدەبێتەوە لە سەرلقەوە تا دەگاتە سەرۆکی هێز لە دوا ڕۆژەکانی هەرەسی خەباتی چەکداریی ئەیلولدا لە بەهاری ساڵی ١٩٧٥دا. لە کاتی ئاوارەیی لە ئێراندا ئەو وەکو زۆر لە فەرماندە و کادیرە ڕەخنەگر و ناڕازییەکانی ناو پارتی بەهیوای دەستپێکردنەوەی خەبات بووە، بە ئەو مەبەستە بەشداریی لە کۆبوونەوە لە شاری نەغەدەدا کردووە و بڕیاری گەڕانەوەی بە باشووری کوردستان داوە. لە دوای هەڵگیرسانەوەی خەباتی چەکداریی لە ساڵی ١٩٧٦دا سەرەتا ئەو لە ڕێگەی گیانبەختکردوان عەلی هەژار و کاردۆ گەڵاڵیەوە پەیوەندی بە ڕێکخستنەکانی بزوتنەوەی سۆسیالستی کوردستانەوە دەکات، پاشان لە بەهاری ساڵی ١٩٧٨ دا پەیوەندی بە هێزەکانی بزوتنەوەی سۆسیالست لە نیمچە بەرەی یەکێتیدا دەکات. دوای ئەوە دەکرێتە فەرماندەی هەرێمی ١٢ی سۆران. کە بەداخەوە تەمەنی پێشمەرگایەتی هێندە درێژ نابێت و لە ٢٠/١٢/١٩٧٩دا لە شەڕێکدا کە بە داستانی سماقوڵی ناسراوە گیان بەخت دەکات و وەکو خۆی لە دوا ساتەکانی ژیانیدا گوتی دەبێتە" سەدەقەی کوردستان". لەو شەڕەی دۆڵی سماقوڵیدا کە ئەو لە بەرەی گوندی سماقوڵی سەروچاوەدا بووە لەوەدا لەلایەن هەلیکۆپتەرەکانی ڕژێمەوە دەپێکرێت. دیارە بەباکی و نەترسیەکەی هۆکاریی ئەم پێکانە بوون وەکو ئەو هەمیشە یەکەم بەردی سەنگەری بە خۆی هەڵبژاردووە و بەر لە ساتی پێکانەکەدا لەسەر بەردەکە وەستاوە و چاودێریی جووڵەی دوژمنی کردووە. لەم داستانەدا کە تیایدا شینە بەری فەرماندەی هەرێمی سەفین لە بەرەی سماقوڵی گرتک و سەید سەلیم فەرماندەی هەرێمی ١٢ی هەندرێن لە بەرەی سماقوڵی سەروچاوە گیانیان بەخت کرد، لە هەردوو بەرەی شەڕدا ژمارەیەک جاش دەکوژرێن و سەرووی ٥٠ کەس لە سەرباز و مغاویر و ئەفسەر کە لەنێویاند سەرۆکی فرقەکە هاشم موسڵاوی کوژرابوو. زیانێکی کوشندە بە دوژمن دەکەوێت (بەیانەکەی حسیک زیادەڕۆیی لە ژمارەی کوژراوەکاندا کردووە). دەگێڕنەوە لە ناو گوندی گرتکدا گیانبەخکردوو عەوڵا سوور فەرماندەی هەرێمی ١٤

بە تەنیا دەیان مغاویر و سەرباز دەکوژێت . لەم شەڕەدا هێزی پێشمەرگە بۆ یەکەم جار لە دوای دەستپێکردنەوەی خەباتی چەکداریدا گەورەترین زیان بە هێزی دوژمن دەگەیەنن. چەند کەسێک لە خەڵکی سماقوڵی سەروچاوە بۆیان گێڕامەوە، “کە شەڕ تەواو بوو و پێشمەرگە کشانەوە، هێزەکانی ڕژێم هاتنە نێو گوندەکە، کوژراوەکان کە زۆربەیان لە “گەری ماران” پێکرابوون، دوو دوو بە هێستر دەهێندرانە خوارەوە، زۆربوون، هەر دەکێشرانەوە و هەر تەواو نەدەبوون.”

گیانبەختکردوو سەید سەلیم کەسێکی زۆر ئازا و نەترس بووە بە جۆرێک بۆتە هۆی بێباکی لە دوژمن، ئەوەش دەکرێ لە هەندێ باردا بە زیان بگەڕێتەوە، وەکو بەداخەوە لە کۆتاییدا زیانی پێ گەیاند. دیارە ئازایەتی بەس نییە بۆ ئەوەی کەسێک ببێتە سەرکردەیەکی بەتوانا و لێهاتوو، سادەیی و ڕووخۆشی لەگەڵ پێشمەرگەکانی، ژیریی لە پلان دانان و ل□ بەرچاوگرتنی گرنگیی ژیانی خەڵک و پێشمەرگە، گرنگیدان بە دیسپلین و ڕێکخستنی پێشمەرگەکان، هەروەها بڕوا هەبوون بە بیری ڕزگاریی و ئامانجەکانی، ئەو تایبەتمەندیانەن وادەکەن بەهای ئەم سەرکردەیە بەرزبێتەوە و ببێتە خۆشەویستی پێشمەرگە و خەڵک. سەید سەلیم ئەو تایبەتمەندیانەی لەخۆ گرتووە، بۆیە دەوروبەرەکەی پێیەوە سەرسام بووین و خۆشیان ویستووە. گیانبەختکردوو لە ماوەی پێشمەرگایەتیدا خۆڕسکانە خۆی پێگەیاندووە و سوودی لە ئەزموونی ئەوانی دی وەرگرتووە و تا گەیشتووتە سەرکردەیەک کە بێ یەک و دوو وەک سەرکردەیەکی ئازا و شارەزای سەربازیی سیری کراوە و ئەو پلەیەشی پێ دراوە، بۆیە ئەو جگەلەوەی سەرکردەیەکی پارتیزانی بوو، ژەنەڕالێکی خۆڕسکی شاخ بوو.

وەکو لە سەرەتاوە گوتم گیانبەختکردوو سەید سەلیم زۆر زیاترە لەوەی لێرەدا نووسراوە، بە پێویستی دەزانم هەندێ تێبینی و ڕەخنە لەسەر ئەم کتێبە بنووسم. یەکەم: وەکو هاوڕێیەکم ئەم تێبینیەی هەبوو کە سەیری بەرگی کتێبەکە دەکەیت تەنها یەکەم بەردی سەنگەر نووسراوە کە ناونیشانی کتێبەکەیە و ناوی نووسەر لە خوارەوە نووسراوە. پێموایە دەبووایە لەژێر ئەو ناونیشانەدا بنووسرێت بۆ نموونە “ژیاننامەی سەید سەلیم” چونکە کتێبەکە لەسەر ئەوە.

دووهەم: نووسەر خۆی لەو لایەنانە نادات کە پەیوەندیان بە بیروڕا و ناکۆکی و شەڕی ناوخۆوە هەیە، چونکە ئەو گێڕانەوەی ئەم ڕووداوانە و وردبوونەوە لێیان بە باش نابینێت. بۆیە کە کتێبەکە دەخوێنیتەوە تۆ ناتوانێ خوێندوەیەک گەڵاڵە بکەیت کە ڕووداوەکانی مێژووەکە بە چاک و خراپیەوە لەخۆ گرتبێت و وابکات سەید سەلیم لە دیدی جیاجیاوە بناسیت و لە بیر و هزی ئەو نزیک ببیتەوە. خوێنەری

هوشیار بە ناچاری بیری ئەو لایەنانە دەکات کە داپۆشراون و گوتنیان لەسەر ناکرێت. بە نموونە سەید سەلیم لەلایەن پارتی و فەرماندەی هێزی باڵەک غەدری لێکرا لە جیاتی پاداشت سزا درا. زۆری نەبرد ئاشبەتاڵ لەلایەن مەلا مستەفاوە ڕاگەیەندرا. ئەمە نازانین ڕای ئەو لەسەر عەبدوڵا ئاغای پشدەری و بەرپرسانی پارتی و مەلا مستەفا چی بوو، ئەم کتیبە لەم بارەیە هیچ ناڵێت. سەید سەلیم یەکێک بوو لەو فەرماندە دیارانەی لە بڕیاری ئاشبەتاڵ ناڕازی بوو و ڕەخنەی هەبوو، بەڵام لەم بارەیەوە هیچمان بۆ گوزارشت ناکرێت. سەبارەت بە ناکۆکی نێوان یەکێتی و بزوتنەوەی سۆسیالست، دژایەتی جەلال تاڵەبانی بە بزوتنەوەی سۆسیالست لە دوای چوونە دەریان لە نیمچە بەرەی یەکێتی، ڕا و بۆچوونی سەید سەلیم لەم بارەیەوە نازانین چی بووە، خۆ ناکرێ سەید سەلیم هیچ ڕایەکی لەم بارەیەوە نەبووبێت. سەید سەلیم مابوو کە یەکێتی بڕیاری لێدانی هێزەکانی بزوتنەوە لە هاوینی ساڵی ١٩٧٩دا دەدات و بەسە بە شەڕکەی شێخ عەلی و سەرباز ئەحمەد لە بناری کۆسرەتدادەنێنەوە، شەڕی ناوخۆ لێرە و لەوێ دەست پێ دەکات، بەڵام ئێمە نازانین سەید سەلیم لەم بارودۆخەدا لە کوێ بوو و چی کرد و چی گوتووە. ئەو گوزارشت و بابەتانە لەم کتێبەدا بزرن. ئەوە بەشێکە لە ژیانی ئەو کە خۆی لێ نادرێت.

سەبارەت بە خەباتی ڕزگاریی ڕابردووی باشووری کوردستان نووسینەوەی ژیاننامەی کەسێکی بەشدار لەم مێژووەدا ئەرکێکی مێژوویی و پێویستە چ بیرەوەریی یا ژیاننامە وێنەیەکی ڕیالیستانە و بێلایەنانە لەسەر ڕووداوەکانی ڕابردوو بخاتەڕوو. پێویست ناکات نووسەر دژایەتی کەس بکات، تەنها ڕووداوەکان وەکو خۆی چۆنە بەپێی توانا ئەوها لە زاری بەشداربووانەوە بنووسێتەوە. لە بیرەوەریی دروست و دەوڵەمەندا خاتری کەس ناگیرێت، باش و خراپ گوزارشت دەکرێت. ڕەوتی "نە شیش بسووتە و نە کەباب" ڕێچکەیەکی خۆپارێزە کە زیان بە تەواوەتی لە گێڕانەوە مێژوویەکاندا دەگەیەنێت، چونکە نایەوێ خۆی لەو لایەنانە بدات کە لایەن و کەسەکان دڵگران دەکەن. دەکرێ ژیاننامە زۆر بەرفراوان بکرێت ئەگەر نووسەر بیخوازێت. ژیانی کەسێک تەنها کۆمەڵێک چالاکی نییە، بەڵکو بوون و ژیانە، بیر و هزر و دیدگایەکە تایبەت بەو کەسە کە دەتوانێ وەکو شەپۆڵێ لە دەریادا تا لە چاو ون دەبێت گوزەر بکات. دەزانم زۆر سەختە لەو ژوورە تاریکانەدا لاپەڕەی ونەکانی مێژوو هەروا ئاسان بدۆزیتەوە، بەڵام دەکرێ هەندێ بکەونە بەرچاو. هەرچۆنی بێت ئەمە لەو کتێبەدا ئاشنایەتی لەگەڵ ئازایەتی و چالاکیی ناودارەکانی گیانبەختکردوو ژەنەڕال سەید سەلیم پەیدا دەکەین، بەڵام سەبارەت بە ژیانی ئەو تەنها ئاشنایەتیەکی زۆر کەم پەیدا دەکەین، سەبارەت بە بیر و هزری

ئەو لەسەر بابەتە جیاجیاکان هیچی ئەوتۆ وەرناگرین.

سێهەم: نووسینی ناوی هەندێ سەرۆک جاشی تاوانبار وەکو نەوزادی ئەنوەر بەگی بەتواتە کارێکی دروستە و پێویستە ناوی سەرۆکجاشەکان نەشاردرێنەوە، بەڵێ نەنووسینی ناوی هەندێ لە سەرۆک جاشەکان و نووسینی دوو پیتی کورتکراوە جێگەی ڕەخنەیە. خوێنەر نازانێ گوتن لە کێ دەکرێت و ئەم پیتانە ناوی چ سەرۆکجاشێکی تاوانبارن، کە ڕاوی پێشمەرگەیان کردووە و بە ڕژێمی بەعس تاوانیان دژی پێشمەرگە و خەڵک ئەنجام داوە.

چوارەم: سەبارەت بە ڕۆڵی ئەدا حەلیم زۆر کەم نووسراوە، دەبووایە زۆر زیاتر بنووسرێت. سەرکەوتنی زۆر لە سەرکردەکانی خەباتی شاخ خۆڕاگریی و پشتگیریی ژنەکانیان بووە. ئەدا حەلیم لەم بوارەدا دایکێکی مەزن بووە، جگەلەوەی منداڵەکانی خستەتە بن باڵی خۆی و پاراستوونی، چەرمەسەری و ئاوارەیی و نەداریی نەیتوانیووە وای لێبکات لە پشتگیریی بەردەوامی خەباتی گیانبەختکردوو سەید سەلیم بکەوێت. ژیاننامە و بیرەوەری ئەو بە تەنها چیرۆکێکی پڕ لە خەبات و درامایە. ئەمە هەموومان قەرزاری ئەو دایکانەین.

لە کۆتاییدا دەبێ ئەوەش بڵێم کە سەیری سەرچاوەکانم کرد ناوی کتێبی “قادر شێخ چل ساڵ خەبات و تێکۆشان” م نەبینی کە من لە ساڵی ٢٠٠١دا بە هاوکاریی هاوڕێم کاک مەریوان زەندی کە هاوڕێی کاک هیواشە بە چاپم گەیاند. لەم کتێبەدا دیدار لەگەڵ دامەزرێنەران و کادیرانی سۆسیالست کراوە و پێموایە یەکەم کتێب بوو ئەوسا کەمێک لە مێژووی سۆسیالست دوا، ئەتوو بڕەی زانیاریەکانی نێو ئەم کتێبە بە کاک هیوا گونجاو نەبووبێ، وەکو ئەو گوزارشتەکی سەرەتای دروستبوونی سۆسیالست و خەباتی شار و شاخ دەکات. سەرەڕای تێبینیەکانم دەستخۆشی و ماندوونەبوونی لە برای بەڕێزم هیوا سەید سەلیم دەکەم، زانیاری بەسوود و باش لەم کتێبەدا هەن. سوپاسی دەکەم کە کتێبەکەی بۆ ناردم، بەڵام جگە لە خۆشەویستیم بۆ گیانبەختکردوو سەید سەلیم و ئەو خانەوادە پاک و تێکۆشەرە، ئەمن بڕوام بە گێڕانەوەی ڕیالیستانە، فرە دید و بێلایەنانەیە بۆیە لە ڕوانگەی هەڵسەنگاندنەکدا تێبینی و ڕەخنەکانم خستەتەڕوو.

....

تێبینی: لە نووسینەکەدا نووسیبووم کەوا کاک ئاکۆ ئاکۆیی لە “کتێبی حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان مێژوویەک لە خۆڕاگری ١٩٧٦ – ١٩٩١” ئەویش ئاماژەی وەکو سەرچاوە سوودی لە کتێبی “قادر شێخ چل ساڵ خەبات و تێکۆشان نەکردووە”. لێرەدا من هەڵەم چونکە لە سەرچاوەکاندا نووسراوە، بەڵێ لەم تێکستەدا ئەو بەشەم لابرد. هیوادارم کاک ئاکۆ ئاکۆیی بە سینگفراوانیەوە ئەم هەڵەیە

وەربگرێت. سوپاس بۆ کاک ئاکۆ کە خۆی لەم هەڵەیە ئاگاداری کردمەوە.

شاخەوان قادر شۆڕش
٩/٦/٢٠٢٥

چێژی سێڵفی (هاوتاکردنی نیگا/ئارەزووی کلیک).. عەبدولموتەلیب عەبدوڵڵا

سێڵفی لە ساتەوەختی (هایپەر مۆدێرن و سایبەر مۆدێرن) هەر نمایشکردنی جەستە نییە؛ بەڵکە ڕەمزی گۆڕانکارییە دەروونی و کۆمەڵایەتی و سیاسییەکانە، تەواوی نێوەندگیرییەکان ڕەتدەکا تەوە و ڕاستەوخۆ پەیوەندی بە جیهانەوە دەکات… سێڵفی دوورکەوتنەوەیەکە؛ ڕێگا بۆ مر□قی مۆدێرن خۆش دەکات؛ سوبێکتی خۆی دەستکاری بکات! نەک هەر هێندەش بەڵکوو تەواوی تێگەیشتنمان بۆ کات و شوێن و لە سەرووی هەمووشیانەوە پەیوەندیمان بە زمان (لە مەجاز و وێنە)دا دەگۆڕێت؛ هەموو ئەوانەش لە تێکەڵاوکردنی ناسنامەی ڕەگەزییەوە دەستپێدەکات؛ بەو مانایەی کە بوونی مەجازی ئێمە ناسنامەی دیجیتاڵی ئێمەیە، نەك بوونی ڕەگەزی؟! ناسنامەی دیجیتا□ی □□اییە، لەوێشەوە دەتوانین ئارەزووی سێکسی ((ئەو شتەی کە نیمانە و بەردەوام وێڵی بەدەستهــێنانین)) لە ئارەزووی کلیککردندا بەدەستیبهێنین و چێژی هەنووکەیی لێوەرگرین.
بەڵام ئایا سێڵفی وەك "نیگا تێبڕین- تێڕوانین" بە مانای (کۆبوونەوەی چێژ لە خاڵێك، لە ئەندامێك- ئۆڕگازم) و "بینین- پەرتبوون" بە مانای (بڵاوبوونەوەی خاڵەکانی چێژ لێرە و لەوێ) چۆن تێکەڵ بەیەك دەکات؛ بە مانایەکی دیکە ئایا سێڵفی لە فەزای مەجازییدا چۆن دووالیزمەکانی (بینین، نیگا- تێبڕین) و (دزەنیگا، گێڕانەوەی نهێنی) لەڕێگای ئارەزووی سێکسی و چێژەوە راڤە دەکاتەوە؟!
ئەوەی ل□ ژ□ر □ووەوە ئاشکرایە؛ ئەوەیە، کە سێڵفی لەڕووی زمانی

گ□□ان□و□ بەرەنگارييەكى توندى حيكايەتە گەورەكانە و لەڕووى پەيوەندى كۆمەڵايەتيشەوە ئەو ساتەيە، كە ڕاستى□ەها پارچە پارچە دەكات؛ لەڕووى سياسييەوە ناسنامەكان تێكەڵ بەيەك دەكات. بەكورتى بەرەنگاربوونەوەى حيكايەتەكان لە ئاوابوونى زمانى گێڕانەوەدا لە (مەجازى وێنە)دا دەنوێنێ و پارچە پارچەكردنى ڕاستى لە (بڕوابوون) بە فرە ڕاستييەوە دەبينێتەوە، بەڵام تێكەڵاوكردنى شوناس لە (لادانى سێكسى)يەوە هەڵدەگرێتەوە! بەو مانا يەش ئەوەى لە چێژى سێڵفيدا دەردەكەوێت، هيچ جياوازييەك لەنێوان ئاوابوونى زمانى گێڕانەوە و پارچە پارچەكردنى ڕاستى و تێكەڵاوكردنى شوناسەكاندا ناكات؛ ئەو قسەيەش وەك ئەوەيە بڵێين هيچ جياوازييەك لەنێوان توندوتيژى كۆمەڵايەتى و سياسى و سێكسيدا نييە! بۆ بنەماى هەموو ئەوانەش لە فرۆيد نزيك دەكەوينەوە كە دەڵێ ((هيچ جياوازيەك لەنێوان سەربڕين و خەساندندا نييە)).

كەواتە چێژى سێڵفى، هەوڵدانى بۆ ل□ق□□مدانى بوونێكى ديكە لەنێوان (سەربڕين) وەك دياريد□يەكى كۆمەڵايەتى و (خەساندن) وەك چەمكێكى دەروونشيكارى! بەڵام ئەوە كاتێك دێتە دى، كە هەردوو ڕەگەز تەسليمى چێژى (هايپەرواقيع) بن و بتوانن خاوەندارێتى چێژ بەرەو ئارەزووى زانين تێپەڕێنن؛ كاتێك كە ئارەزووى بينين (خەساندن- درزى بينين)ى دەروونشيكارى لە ساتەوەختى چێژى هايپەر مۆدێرن و ئارەزووى نيگا-تێبڕين (نائامادەيى سەر- لەكاتى سەربڕين)ى كۆمەڵايەتى لە ساتەوەختى چێژى سايبەر مۆدێرندا دەدۆزينەوە!! وەك ئەوەى بڵێين (فرەيى-زێدەيى) لە (تۆڕى ئەليكترۆن جۆراوجۆر)دا يە، يان هاوتاكردنى بينينى مێ و نيگا-تێبڕينى نێر شتێكى دەستكردە و دەبێت فێرى بين... بەو مانا يەش چەمكى دەروونشيكارى و دياردەى كۆمەڵايەتى لە سەركوتكردنى ئارەزووى سێكسى (لەڕێگاى ڕووخسارى جوان و ڕۆناكى وێنە- سێڵفى)دا هەڵدەگرينەوە. بۆ نموونە: نێر و مێ لە چركاندنى سێڵفيدا بينين و نيگا-تێبڕين ئاوێتەى يەكتر دەكەن.

(سەربڕين/ خەساندن)
لە فەزاى مەجازييدا

بێگومان بنەماى (سەربڕين/ خەساندن) هەر تەنها (ئاوابوونى زمانى گێڕانەوە) و (پارچە پارچەكردنى ڕاستى) و (ئاوێتەبوونى ناسنامەكان)ى لێناكەوێتەوە؛ بەڵكە زێدەبوونى (نائامادەبوون)يشى لەخۆدا حەشار داوە، كە لە بنەڕەتدا نيشانەى خەساندنە؛ وەك چۆن ڕۆڵى سەرەكى لە تێپەڕاندنى ئارەزووى سێكسيدا هەيە! بۆ نموونە:

نیگەرانییە بەردەوامەکانی بینین و نیگا-تێبڕینی (هەردوو ڕەگەز) ل□ ز□□د□شارەزایی سێڵفی، وەك ئەزمموونی بەرگریکردنی گرژئامێزی “ئامادەبوون- ڕەپبوون”، کە نیشانەی “نائامادەبوون- خەساندن”ە… بە هەرحاڵ، گرژبوونی ماسوولکەکان و دڵەڕاوکێی (نائامادەبوون- خەساندن) بە چەندین شێوەی مەجازی بەرگری لە (ئامادەبوون- ڕەپبوون) دەکات! لێرەوە ئەگەر پرسیارێك هەبێ ئەوەیە، کە ئایا کردەی سێڵفی و کردەی خەساندن؛ ئارەزووی سێکسی و ئارەزووی کلیك؛ ئامادەیی و نائامادەیی… هاوواتا دێنەوە؟!

وەک چۆن سێڵفی جوانییەکانی ڕووخسار و ڕۆناکی و تاریکی لەشولار و سەرنج و گۆشەنیگا و دزەنیگا و ئاگایی (بینینی ڕاڕا) لە بارەی ڕاستیی و جیاوازی جێندەرییەوە پەرت پەرت دەکات، لەبەرانبەریشدا (دەروونی نائامادەی ڕاڕا) بۆ خوڵقاندنی دەمامکێکی ڕووکەش و (دیمەنێکی قەشەنگی ئامادەیی دەرەکی) کۆدەکاتەوە؛ بە هەمان شێوە وێنەی سێڵفیش وەك چەشنە بەرگرییەک لە دژی ئەو دەرەکی و ناوەکییە جاڕزکەرە نادڵنیایەی (ڕەپبوون و خەساندن) گرژ و خاو دەبێتەوە…

بەمجۆرە (سێڵفی) دەرکەوتنی ئەو (ڕەپبوون و خەساندن)ە چێژدارەیە، کە بە تەنها تایبەت نییە، بە مێ و نێرەوە؛ بەڵکوو دەرکەوتنی زانینێکی بەربڵاوە ب□ ز□□د□کلیك و دەستاودەستکردنی جۆراوجۆر! بەو مانایەش سێڵفی (مێ یان نێر) نییە؛ بەڵکوو زادەی ترس و دڵەڕاوکێ و فێربوونی ز□□د□گریمانکراوی (نائامادەیی- ئامادەیی)یە، کە لە زێدەخەیاڵی هەردوو ڕەگەزدا دێتە بەرهەم.

ئەگەر ل□ نێوان ئامادەیی و نائامادەیی… نەرێنییەك، (دزەنیگا)ییەك، ئەنلایکێك هەبێت، ئەوە لەڕووی سایکۆلۆژییەوە پێکھێنەر و درووستکەری ئەنگێزەی سێکسی لادەرانەیە، لای هەر یەکە لە ژن و پیاو، بەڵام لە نمایش و دەرکەوتنی فەزای مەجازی بە تایبەتی و ڕوونتریش لە هاوتاکردنی ئارەزووی سێکسی بە ئارەزووی ز□□د□کلیك، ئەو ئەنگێزەیە وەك یەکێک لە پاڵنەرەکانی سێڵفی دەردەکەوێت! بەڵام بە گشتی سێڵفی وەک بەهێزترین پێکداچڕژانی ئامادەیی نائامادە ملکەچی ڕێکخستنێکی تووندی فێربوون و زانیارییەکانە، نەك هەر ب□ تەنها لەڕووی چێژەوە، بەڵکوو وەک دەروونشیکاری و پەیوەندی کۆمەڵایەتی و سیاسیش؛ بەو مانایەش لە ڕۆژگاری ئەمڕۆدا سێڵفی بنەماگەلێکی تووندی فێربوون و زانیاری لە هایپەر مۆدێرن و سایبەر مۆدێرندا بە دەستھێناوە، کە وەک (بەرهەمهێنان) و (ڕێکخستن) و (بەجێهێنان) شێوەی گرتووە، لەکاتێکدا لەڕووی کولتورییەوە پتر لەژێر دووبارەبوونەوەی تاقیکردنەوەدایە، کە چەشنەکانی شێوەگرتنی جێگیر تێدەپەڕێنێت!! مەبەستم لەوەیە کە زیاتر وەک لادەری فۆرم دەگەڕێتەوە، نەك وەك جەوهەری خەیاڵ و فانتازیا.

کەواتە ئەگەر تووندوتیژی سەربڕین و تووندوتیژی خەساندن، یان بە مانایەکی دیکە پیاو وەك چەقۆ، ژن وەك برین، لە تەرجەمەکردنی ئاوابوونی زمانی گێڕانەوە و پارچە پارچەکردنی ڕاستی و ئاوێتەبوونی ناسنامەکان هەڵگرینەوە، لەوێشەوە ئارەزووی سێکسی (وەك فێربوون) لەو مانا تەقلیدیانەوە (بۆ زانین) تێپەڕێنین؛ یان چاوی تاقیکردنەوەی چێژی سێڵفی هاوتای چێژی زێدەکلیك بکەین… ئەوە لەلایەک لابردن و داماڵینی ڕەگەزی دەس□ پێنین؛ لەلایەکی دیکە سەرکوتکردنی ڕەگەزی لە نیگا-تێبڕین و بینیندا هاوواتا دەبینینەوە! بەمجۆرەش دەگەینە ئەوەی کە سێڵفی وەك پرسیارێکی (هزر-ی) بە چاوی مەجازەوە جیهان (دە-بینێت).

مەجاز و وێنە
(چرکەساتی زێدەکلیکی راگوزەر)

جوانی سێڵفی دەکەوێتە بەر چرکەساتی زێدەلایکی ڕاگوزەرەوە، بەڵام مەرج نییە، هەمیشە بە هەستێکی جوانکارییەوە پەیوەست بێت؛ بەو مانایەی هەمیشە ڕیشەی ئەنلایك و نەرێنی لە پێناسەی نەریتی هونەریدا بەشێکی زۆری ڕاستی لەخۆدا هەڵگرتووە؛ کەواتە سەپاندنی جوانی هونەری مەرج نییە، بەدوای بەرھەمھێنانی هونەری جوانییەوە بێت؛ بەڵکوو هەندێجاران بەدوای ئیدانەکردنی دیدگایەکی دیاری واقیعەوەیە، یان بۆ نزیکبوونەوە لە وێن□ی (□□ای ناوەوە)ی خۆی دەگەڕێت؛ وات□ س□□پاندن هەمیشە بەدوای درزی لایك و نەرێنی و ئەنلایکەوەیە! کەواتە ئەگەرچی وێنەی سێڵفی لە ژیانی ڕۆژانەدا پێگەیەکی هونەری داگیر دەکات، بەڵام مەرج نییە هەمیشە لە یەك گۆشەنیگایەوە سەیری بکەین… چونکێ هەندێکجاران دەکەوێتە نێوان (ئارەزوو) و (پێویستی)یەوە، بەو مانایەی کە ئارەزوو دەردەبڕێت و پێویستی دەسەپێنرێت.
ئەوەی لە هاوتاکردنی نیگا و ئارەزووی زێدەکلیك جەختی لێدەکەینەوە ئەوەیە، کە سێڵفی فەزای (ئارەزوو)ی تەقلیدی لە دەستداوە و وەك (پێویستی) کەوتۆتەوە، یان بە مانایەکی دیکە هەمیشە چێژی سێڵفی هەوڵدەدات ڕاڕایی دەروونی وەك پێویست بە گرژی ماسوولکە دەرەکییەکانەوە تاقیبکاتەوە! واتە لەبری ئەوەی لەڕێگای چەسپاندن و ڕامانەوە ئامادەبێ، لەڕێگای گۆڕانکاری ڕووخسارەوە نوێنەرایەتی نائامادەیی دەکات، وەك ئەوەی رەمزی (ڕەپنەبوونی ڤالووس) لە (باڵاکردنی ڕووخسار) و ڕاڕایی سەردەمەوە بگرێت.
بەمجۆرەش هەرچەندە هونەرکاری سێڵفی وەك وێنەی سەرووی مۆدێرن شیبکەینەوە، لە مانای ڕاڕایی وەك پێویستی سەردەم نزیکتر

دەبینەوە، چونکە هونەرکارییەکانی سێڵفی جگە لە خۆی (کە
ڕەپبوونێکی ناڕەپبوونە) هیچ ئەرکێکی دیکەی نییە! کەواتە وەك
(ئێلسا گۆدار، 1978) لە کتێبەکەی (من سێڵفی دەگرم، کەواتە من
هەم) کە ساڵی (٢٠١٦) چاپ و بڵاوبۆتەوە، دەڵێت: ((بەبێ ئەوەی
پرسیار لە مەبەستی شیاوی "هونەری" بکەین، ڕەنگە قورس بێت، قسە لە
سێڵفی وەک خەیاڵی داهێنان بکەین؛ چونکە تەنها نمایشکردنی جوانی
نایکاتە کارێکی هونەری))

لێرەوە دەشێ لێکنزیکردنەوەی چەمکی (ڕەپبوون) و (باڵابوونی ڕووخسار) کۆمەڵێك دیمەنی □□امان بیر بخاتەوە، کە سێڵفی وەك ڕاستی□قینە بەجێیهێناوە: لە کاتێکدا وێنەی هونەری هەوڵدەدات لە ڕاستەقینەکان دوور بکەوێتەوە؛ چونکە ناتوانێت لە (ڕەپبوون/ باڵابوونی ڕووخسار) ڕزگاری بێت، مەگەر بیخەسێنێت؟!

کەواتە سێڵفی لە بەکارهێنانی (هونەری □□ا) تەنها ئامانجی خەساندنە ل□ پێناو بازاڕ دروستکردن. (پاشان سێڵفییەکە لە ئینستاگرام، تویتەر یان فەیسبووک بڵاوبکەرەوە...) دەمەوێ بڵێم ئەوەی لە پەیوەندی نێوان هونەر و سێڵفیدا دەتوانین دەستی بۆ بەرین، هەر تەنها سوبێکت نییە، بەڵکە دەرکەوتنی فێڵکردنێکە کە سێڵفی تێیدا دەیەوێت واقیعی سوبێکت بۆ واقیعی ڕووخسار و واقیعی □□ا، لە چوارچێوەی جیهانێکی مەجازی زێدەخەسێنراودا بگۆڕێت.

لە زمانەوە بۆ وێنە

(ڕووخساری زێدەپیرۆز)

وەك دەزانین قسەکردن ل□ □□ای بۆ ڕووخساری زێدەپیرۆز، هەر تەنها قسەکردن نییە، لە هەژاری و دەوڵەمەندی، بەتایبەتی سەبارەت بە خۆبەبازاڕکردنی ئیگۆ لە سەردەمی ئەم□□د□دا... چونکە ئەگەر پیرۆزی ڕووخسار لەگەڵ پیرۆزی ئایینی بەراورد بکەین؛ دەبینین هونەری ئایینی لە هونەری سێڵفی جیایە! چونکە هونەری ئایینی لە (ناوەوە)ی خۆیدا سیمایەکی پیرۆزی هەڵگرتووە و هەوڵی دەربڕینی ئەو سیمایە دەدات؛ لە کاتێکدا هونەری سێڵفی وەك "ئایکۆنی میدیا" لە (دەرەوە) سیمایەکی پیرۆز دەنوێنێ و هەوڵی بە بازاڕکردنی دەدات! بەڵام ئەوەی لە پەرستنی ئایین دەردەکەوێت: بڕوابوونە! ئەوەی لە پەرستنی ڕووخسار وەک هێمای تاکایەتی و □□ایی دەردەکەوێت: ناتووندوتیژییە! بڕوابوون، بێهودە بنەماکانی خەساندن دادەپۆشێت! ناتووندوتیژی بنەماکانی خەساندن بە شێوازی جیاواز بەرەوپێشەوە دەبات و ل□ □□ایی بێهودە نابێت؟!

هەموو ئەو شۆڕشە تەکن□□□ژی و مرۆیی و کولتوری و جوانیناسی و کۆمەڵایەتیانەی کە جیهان ناسیویەتی؛ گۆڕانکاری ڕیشەیی لە ئیگۆدا

هێناوەتە ئاراوە، ناوی ناوە "منی دیجیتاڵی"… ئەگەرچی ئەمە گەیشتوینەتە ئەوەی، کە لەگەڵ نوقمبوونی خۆمان لە زێدەمەجازیدا؛ هەست بکەین زمانی گێڕانەوەمان لەدەست داوە و بە هۆی لەدەستدانی ئەو زمانەش حەقیقەتی واقیعی پارچە پارچە بووە و ناسنامەکان تێکەڵاوی یەکتر بوونە و هەمیشە لە ئامادەیی چرکەساتی زێدەکلیکی ڕاگوزەردا دەژین… ئەو هەموو چالاکییە بۆ حەسانەوەیە، پێویستی ئازادی و وێنە و ڕووخسارە پیرۆزانە، شتێك دەیانگرێتە باوەش، ئەویش گرژبوونی ماسوولکە دەرەکییەکان و نەخۆشییە دەمارییەکانی سەردەم و ڕاڕاییە… کەواتە لە چوارچێوەی "لینک"ێکی هەمیشەیی بەستراودا دەژین و چیتر ((بوونەوەری فڕێدراوی نێو زمانی –لاکان-ی نیین)) بەڵکوو بوونەوەرێکی بەستراوین بە ڕاڕایی زێدەکلیکەوە.

لەم قۆناغەدا دانانی پێناسەیەکی نوێ بۆ مرۆڤ، واتە دانانی هاوبەشییەکی کۆمەڵایەتی نوێ لەسەر بەردەوامی پەیوەندی خۆشەویستی و قبووڵکردنی جیاوازیی، کە بەرەو لەدایکبوونێکی زێدەلەدایکبوونەوەمان دەبات… مرۆڤ چیدی ئەو کەسە نییە، کە کۆنترۆڵی دەوروبەر و جیهان دەکات؛ بەڵکوو ئەو کەسەیە، کە بە پەیوەندییە جێگیرنەبووەکان لە خۆشەویستی تێدەپەڕێ بۆ زێدەخۆشەویستی؛ مەسەلەکە هەمیشە مەسەلەی ((ئەو شتەیە کە بەردەوام وێڵی بەدەستهێنانین)) ئەویش خۆشەویستییە، تەنانەت کاتێک باس لە جیاڕەگەزبازی دەکەین، هەموو شتێک باس دەکەین بۆ ئەوەی بەردەوام هەنگاو بۆ زێدەخۆشەویستی؛ خۆشەویستی ژیان، خۆشەویستی دایک و باوک و خۆشەویستی منداڵ، خۆشەویستی بۆ خودا و خۆشەویستی پارە، خۆشەویستی بۆ شکۆمەندی و خۆشەویستی بۆ خود، خۆشەویستی بۆ ئەوانی دیکە و خۆشەویستی بۆ ناسینەوە، خۆشەویستی بۆ سیاسەت، خۆشەویستی بۆ شەڕ و خۆشەویستی بۆ ئاشتی… ئەوەی بەردەوام هەست بە نەبوونی دەکەین و وێڵی بەدەستهێنانین: زێدەخۆشەویستییە.

هەولێر30/5/2025

پەراوێزی دەیەمینی تێکست..

نەژاد عزیز سورمێ

هینریخ شلێمان…
ئێمە ئەو ناوە ناناسین لەوە زیاتر ناوێکی ئەڵەمانییە و هیچیتر…
بەڵام ئەو شلێمانە ئەیووبێکی دیکەیە..
«تەنانەت لە تاقە پیتێکیشی نەدەگەیشتم»
کە هێشتا مێرمنداڵ دەبێ و ماوەی پێنج ساڵان لە دووکانێکدا کاردەکا، شەوانە گوێی لەو کابرایە دەگرت کە دەهات و بەخۆڕایی دەیخواردەوە، لە بری ئەوەی شیعرەکانی (هۆمیرۆس)ی بە زمانە ئەسڵییەکەی بۆ بخوێنێتەوە.. لەگەڵ ئەوەی وەك خۆی دەڵێ: (لە تاقە پیتێکیش نەدەگەیشت،بەڵام ئاهەنگی وشەکان دەیانورووژاندم و کاریان تێدەکردم)
لێرەوە، لەو خاڵە بچووکەوە شلێمان خەونی بە (تەڕوادە)وە بینی…
دوایش هەر لەڕێی زمانی (هۆمیرۆس)ـەوە توانی نەك هەر زمانی گریکی کۆن، بەڵکو سێ چوار زمانی زیندووی دونیاش فێربێ و لە ئاکامدا کۆنەوار و پاشماوەی (تەڕوادە) بدۆزێتەوە و پەردە لەسەر مەڵبەندێکی شارستانیەتی کۆنی گریك و دونیا هەڵداتەوە..
هەر ئەوەش نا، بەڵکو بیشی سەلمێنێ کە (تەڕوادە) کاتی خۆی بەهۆی سووتانەوە وێران بووە..
شلێمان شایەدنامەی دکتۆرای پێدرا کە دەشێ پێی بگوترێ (دکتۆرای کۆڵنەدان).. لەمێژووشدا لە هەر کوێ ناوی (تەڕوادە) و گریك بێ ناوی شلێمان دێ..
وای دەبینم ئیرادەی مرۆڤ گەر لە خۆی تێکنەدا و بە دوای (هیچ)ـە نەرێنییەکەدا نەبێ و لەگەڵ پێداویستەکانی سەردەمدا بێتەوە، لە بنچینەدا بۆ دۆزینەوە و بنیاتنانە کە مانایەك بە ژیان دەبەخشن ، نەك ونبوون و ڕووخان ، لەم بوارەدا (شێلمان) نموونەیەکی باڵایە.

عیشق بۆ وێرانبونەوە جوانە..

شیعر/ کاوە عوسمان عومەر

زیندانی ساتەکان، تۆیان
ڕاپێجکرد، تا لە نێو
گڕوکڵپەی ڕۆحی
خۆتا بسوتێی، شەو
جەستەکان ئەبات، قژی
دار چنارەکانیش سپی بوون
لە چاوەڕوانی تۆ، ئەو سوتماکەی
ماوەتەوە ، ئاسەواری
بروسکەی چاوی ئۆقیانوسێکە
لە ئازارو شکستی ڕۆشتن ، ئیتر
با گوڵاوی زەریا
بە تامی هەنگوین، کەمێ
چۆڵەوانی
ناخ سازگار کات
کە دیار نیت
یادەکانت، با ڕەوە پەپولە
ئاڵتونیەکانی دوێنێی لەدەستچوو
بهێنێ ، لە هەر کوێ بی، چیای
تەنیاییە ، چی وحەشەتناکە
شاری سەفەر، بیرکردنەوەش
وەک کۆشکی چۆڵ و وێرانەی
دڵە، تۆ هەڵگری چی خەمێکی
ئەی شنە بای تەنیایی
ووشەییەک ناوەرێ
لە گەرووی پایزێکی
درەنگی بێ باران و
کوا سۆناتای
سەر لێوی ئەو شکۆفانەش
بە دەستمانەوە ، وەک
پروشە بەفری ڕەش وەرین
پەڕی پچڕاوو و سوتاویشن، یادەکان
هەیوانەکەی پڕ کردوە ، و لە سەمای
شێتانەن ، تا تۆ
ئە گەڕێیتەوە، سترانی بێدەنگی

چۆڵەوانی مێشک دەهاژێنێ، بەڵام
دڵ ئێستا بەردە
چرپەیەکیشت
بە دیوارە ساردەکانیشا
تێپەڕ نابێ، ئەمجارە تۆ
تارماییەکی نیوە شەو بە
وەک ڕیتمی گیتارێکی غەمگین
خۆت بکەوە
بە مالێکی چۆڵا
لەوانەشە
سەفەر هزری شێواندبین
یەکمان بیرنەمابێ
دەزانم
ئەبێ لە کێڵگەی ڕەشی
کاتی لەدەستچووا بمێنم
تازە پۆلە ڕیشۆڵە سپیەکانی
بەرائەت ناگەڕێنەوە
دەرگاکانیش داخران، شارەکان
زیاتر لە چاو وون ئەبن، دەشێ
کتێبی شیعری دەستی پیاوی زەریا
سەربورەدەیەکی دەربارەی
چارەنوسی ئێمەی تیا نوسرابێ
سەرگوزشتەی رۆشتنی ئێمە
چی سەمەرەیە
ڕۆشتنی تۆش
هەر کۆتایی نایەت،
درۆ بوون، ئەو هەواڵانەی
باسی لە گەڕانەوەی ئەو هاوڕێیانەش ئەکرد
لە ژێر تروسکەی زیوینی مانگێکی
خۆکوژی قورمزی سەفەرا
دەهاتنەوە، ئێستاش
هێدی هێدی
لافاوی ساڵەکان
جەستەی جێهێڵدراو
ڕاپێچی زەریای غەمێکی نەمر ئەکا
وەک پیمان بڵێ، عیشق
بە وێرانبونەوە جوانە

شیعری ئاسایش. وەرگێڕانی شەهلا نوری

لەعەرەبیەوە د.شريف بقنە
لەنوسینی
تشارلز_بوكوفسكي

ماڵەکەی تەنیشتم دڵتەنگم دەکا…
هەردوو هاوسەرەکە زوو لە خەو هەڵدەستن
و دەچنە سەر کار
ئێواران زوو دێنەوە مال..
کوڕ و کچێکیان هەیە
کاتژمێر نۆی
شەوە چراکان ماڵەکە دەکوژێنەوە
ڕۆژی دوایی
هەردوو هاوسەرەکە زوو لە خەو هەڵدەستن
و دەچنەوە سەر کار
لە سەرەتای ئێوارەدا دێنەوە
کاتژمێر نۆی شەوە
چراکان دەکوژێنەوە
ماڵەکەی تەنیشتم دڵتەنگم دەکا…
خەڵکی ئەوێ باشن،
خۆشم دەوێن
بەڵام هەست دەکەم دەخنکێن
و ناتوانم یارمەتیان بدەم
ئەوان لە ژیاندا دەمێننەوە
ئەوان بێ ماڵ و حاڵ نین
بەڵام نرخەکەی ترسناکە
کاتێک لە ڕۆژدا
سەیری ماڵەکە دەکەم،
ماڵەکەش سەیری من دەکات،
و دەگری
بەڵێ دەگری

ه□ستی پ□د□ک□م